

NOTĂ INFORMATIVĂ
asupra proiectului de Lege pentru completarea
articolului 18 din Legea cetățeniei Republicii Moldova
nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000

Proiectul de Lege enunțat este elaborat în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și are ca scop asigurarea studierii gratuite a limbii oficiale a statului pentru cetățenii străini sau apatrizii care au temei de a dobândi cetățenia Republicii Moldova, în baza prevederilor art. 17 alin. (1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova – Condițiile naturalizării.

Cunoașterea limbii oficiale a statului oferă străinilor avantaje semnificative, cum ar fi: interacționare directă cu societatea gazdă; informare bună despre evenimentele politice, sociale și economice; competitivitate pe piața muncii; implicare civică; o mai bună socializare și integrare în comunitate.

Reieșind din prevederile art. 17 alin. (1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova, o condiție obligatorie pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin naturalizare, înaintată tuturor cetățenilor străini și apatrizilor, este cunoașterea și respectarea prevederilor Constituției și susținerea testului pentru evaluarea nivelului de cunoaștere a limbii de stat.

În conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1279 din 19 noiembrie 2001, solicitanții de cetățenie moldovenească susțin examene de evaluare a gradului de cunoaștere a prevederilor Constituției și a limbii oficiale a statului, organizate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în aceeași zi în fața Comisiei de examinare.

În prezent, cetățenii străini și apatrizii care nu posedă suficient limba de stat, în vederea susținerii testului respectiv, pot solicita activități de integrare care oferă posibilitatea de a frecventa, *contra cost*, cursuri de studiere a limbii oficiale a statului în cadrul următoarelor instituții de învățământ: Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, precum și în cadrul Asociației Naționale a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM).

Cursurile pot fi frecventate doar în baza cererii depuse la Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne.

În același timp, o categorie aparte de străini care beneficiază de studierea *gratuită* a limbii oficiale o constituie persoanele cărora statul le-a acordat una dintre formele de protecție prevăzute de Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova – refugiat, beneficiar de protecție umanitară sau protecție temporară. Studiarea gratuită în cazul acestor categorii de străini este condiționată de înscrierea la programul de integrare care, la rândul său, aduce alte beneficii, cum ar fi: cazarea gratuită în centrele de cazare, ajutor bănesc și asigurare medicală.

Prin adoptarea proiectului respectiv, se propune de a soluționa problema asigurării studierii gratuite a limbii oficiale a statului și de către alte categorii de

persoane care doresc să dobândească cetățenia moldovenească și care se află în imposibilitatea de a frecventa cursurile de studiere a limbii oficiale a statului din cauza venitului lunar scăzut.

Proiectul mai specifică și faptul că aceste cursuri de studiere a limbii urmează a fi organizate în regiunile de nord, centru și sud ale țării (inclusiv prin intermediul unei platforme online), ceea ce ar face însușirea limbii de stat mai accesibilă și ar reduce din cheltuielile de deplasare către centrele de studiu.

La fel, Guvernul urmează să aprobe mecanismul, procesul, programele de studiu în acest sens, prin intermediul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

În aspect comparat, multe state, precum ar fi: Republica Federală Germania, Regatul Țărilor de Jos, Republica Franceză, Canada, Federația Rusă, reglementează în legislațiile lor mecanisme privind facilitarea integrării în societate a categoriilor de persoane care solicită acordarea cetățeniei, inclusiv prin organizarea gratuită sau parțial gratuită a cursurilor de studiere a limbii oficiale a statului.

Implementarea prevederilor proiectului de lege necesită cheltuieli pentru asigurarea procesului de studiu, care vor putea fi estimate de către Guvern ulterior stabilirii mecanismului și organizării programei de studiu, din care motiv, intrarea în vigoare a legii este prevăzută pentru 1 ianuarie 2019. Astfel, Guvernul va dispune de suficient timp pentru identificarea surselor necesare în bugetul de stat.

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E**
pentru completarea articolului 18
din Legea cetățeniei Republicii Moldova
nr. 1024/2000

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Articolul 18 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 9 decembrie 2005), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Statul asigură studierea gratuită a limbii de stat pentru solicitanții cetățeniei Republicii Moldova, prin organizarea cursurilor de însușire a limbii de stat, în nordul, centrul și sudul țării, inclusiv prin intermediul unei platforme online.”.

Art. II. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2019.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

- va aproba lista instituțiilor de învățământ responsabile pentru organizarea cursurilor de însușire a limbii de stat pentru solicitanții cetățeniei Republicii Moldova, în nordul, centrul și sudul țării;

- va elabora și va aproba mecanismul necesar implementării prezentei legi;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ЗАКОН

о дополнении статьи 18 Закона о гражданстве
Республики Молдова № 1024/2000

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. - Статью 18 Закона о гражданстве Республики Молдова № 1024/2000 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, специальный выпуск от 9 декабря 2005 года), с последующими изменениями и дополнениями, дополнить частью (3) следующего содержания:

«(3) Государство обеспечивает бесплатное изучение государственного языка для лиц, обратившихся с заявлением о предоставлении гражданства Республики Молдова, путем организации учебных курсов по государственному языку на севере, в центре и на юге страны, в том числе через онлайн-платформу.».

Ст. II. - (1) Настоящий закон вступает в силу 1 января 2019 года.

(2) Правительство в течение трех месяцев со дня опубликования настоящего закона:

- утвердит перечень образовательных учреждений, ответственных за организацию учебных курсов по государственному языку для лиц, обратившихся с заявлением о предоставлении гражданства Республики Молдова, на севере, в центре и на юге страны;
- разработает и утвердит механизм применения настоящего закона;
- приведет свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА